

Формування відбувається завдяки взаємодії із суспільством, але відповідальність за свої вчинки несемо ми самі. Визнання недоліків спричиняє дискомфорт та можливу втрату минулого «Я», проте це є важливим кроком до саморозуміння і здорового ставлення до себе та суспільства.

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТВОРІВ СКОВОРОДИ У СУЧАСНІЙ МУЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНИ

Середа Ю.Ю.

Науковий керівник: Хіріна Г.О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

uliasereda08@gmail.com

Вступ. «Мені моя сопілка і вівця дорожчі царського вінця». (Г. С. Сковорода). Усе наше життя нас супроводжує музика, така різна: спокійна і заспокійлива, агресивна та енергійна, патріотична та надихаюча. Український народ співочий та талановитий, українські музичні традиції визнані у всьому світові. Для когось музика – набір звуків, а для когось – ціле життя. Г.С. Сковорода був людиною обдарованою, мав гарний голос та слух, запам'ятовувався не тільки як виконавець, але й як композитор. Поетичні твори Сковороди стали джерелом натхнення для кількох поколінь музикантів.

Мета дослідження. Проаналізувати сучасні музичні інтерпретації поетично-музичної творчості Сковороди.

Матеріали та методи. Філософські та літературні твори Г.С. Сковороди, біографічний, порівняльно-історичний методи.

Результати дослідження. Людиною, що розуміла музику, що надихалась нею, був Григорій Савич Сковорода. Мислитель відомий не лише своїми філософськими творами, а й винятковими музичними здібностями – досконалий слух, чудовий голос, володіння багатьма інструментами (скрипка, орган, флейт-траверс, ліра, гуслі, бандура), талант композитора і педагога. Сковорода був настільки обдарованим, що мелодії виводив з дитинства, а гру на сопілці вдосконалив так, що міг з легкістю передавати спів птахів.

На жаль, записи мелодій, створених Григорієм Сковородою власноруч, не були знайдені. Однак деякі з цих мелодій вдалося зберегти завдяки традиційним виконавцям, які передавали їх із покоління в покоління. Українські рапсоди-бандуристи, лірники, мандрівні дяки, чумаки виконували твори Сковороди, а ці мелодії зазнали змін унаслідок впливу часу.

Ці музичні композиції часто розглядаються як народні та отримали назву «сковородинівські». Серед відомих пісень Сковороди можна виділити сатиричну пісню «Всякому городу нрав і права», ліричні канти «Стоїть явір над горою», «Ой ти, птичко жолтобоко», а також пісню-псалом «Ах поля, поля зелені». А твір «Ах пішли мої літа» було надруковано з нотами ще за життя Сковороди в «Богогласнику» у 1790 році в Почаївській друкарні.

«Сад божественних пісень, зрослий із зерн святого писання» (авторська назва «Сад божественных пѣсней, прозябшій из зерен священнаго писанія») є головним музичним надбанням філософа. Ця збірка розкриває такі знайомі нам почуття, красу природи, людські переживання. Вона розкриває суть людини.

Ця сквородинівська музична спадщина прозвучала в хоровому концерті «Сад божественних пісень» Івана Карабиця, у хоровій симфонії «Узнай себе» Олександра Щетинського. Барокова традиція об'єднала різних композиторів за стилем висловлення, таких як Євген Станкович і Валентин Сильвестров, Іван Карабиць і Леся Дичко, Віктор Степурко і Вікторія Польова, Анна Гаврилець і Богдана Фроляк, а також Олександр Козаренко та Олександр Щетинський.

Вірш «Всякому городу нрав і права» входить до репертуару багатьох кобзарів-виконавців: Сергій Захарець, Тарас Компаніченко, Олександр Тріус, Ярослав Крисько, Олександр Савчук, Юліан Китастих. Це доводить, що твори Сквороди популярні й сьогодні та відіграють важливу роль в українській музичній традиції.

Гурт «Хорея Козацька», лідером якого є Тарас Компаніченко, презентував ще у 2018 році альбом «De Libertate». Епіграфом збірки пісень про свободу, про власний вибір кожного, про цінність життя став однойменний твір Григорія Сквороди «De Libertate». Також до збірки також увійшов твір «Ангели, знижайтеся» та вірші інших поетів.

Окрім цього, даючи другий погляд текстам Сквороди, у 2023 році виходить альбом «SKOVORODANCE», до складу якого увійшло 12 пісень: 11 з них записані на слова Григорія Сквороди зі збірки «Сад божественних пісень», а автором дванадцятої пісні став письменник та музикант Сергій Жадан. Ця нова музична інтерпретація є проектом Харківського літературного музею. Кожен текст гортає струни душі, розкриває болючі теми та відкриває очі на гнійні рани суспільства.

Виконавці альбому намагаються показати нам, що Скворода був актуальним не лише кілька століть тому, а й сьогодні; коли не знаєш, що буде завтра, а живеш лише одним девізом «тут і зараз».

Такі різні виконавці, виконавці різних поколінь та стилів знаходять у віршах Сквороди натхнення, щось виразне та значуще, що робить його актуальним у будь-який час.

Висновки. Григорій Скворода створив власний музичний світ, який ми пізнаємо кожний раз, коли читаємо його твори, або слухаємо їх музичну інтерпретацію. Таким чином, ім'я мандрівного філософа залишається незабутим в контексті української музичної і філософської.

МАНДРИ Г.С. СКВОРОДИ ПО УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНОМ

Холодняк Д.О.

Науковий керівник: Савченко А.О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

dashaholodnak@gmail.com

Вступ. Багато людей у всьому світі проводять свою відпустку, подорожуючи. Вони подорожують, щоб побачити інші країни, сучасні міста і руїни стародавніх міст, вони подорожують, щоб насолодитися живописними місцями, або просто для зміни обставин. Завжди цікаво відкрити щось нове, побачити інший спосіб життя, зустріти різних людей, спробувати різну їжу, послухати різні музичні ритми і зробити багато фотографій. Мене привернули увагу цікаві рядки М. Ковалинського: «Коли писав Скворода для свого краю, то і вживав деколи української мови та правопису, вживаного в українському виговорі. Він любив завжди свою природжену мову. Дуже любив свій рідний край, свою любов Україну й